

Бровченко О.В., ст. гр. ЕП 15-1д,

Коваленко О.В., д.е.н. професор - науковий керівник

ЕКОНОМІЧНА СВОБОДА – ОСНОВНА ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕП

Економічна свобода – форми й варіанти економічної поведінки підприємств, сім'ї, окремих громадян у виборі сфери застосування своїх здібностей, знань, професії, способів розподілу доходів, споживання матеріальних і духовних благ. Основою економічної свободи є плюралізм форм власності, зокрема існування приватної, колективної, державної, інтегрованої власності та їх різновидів, наявність політичної свободи, досконалого законодавства, зорієнтованого на права людини, економічний прогрес, відсутність армії безробітних тощо.

Основні економічні суб'єкти – домашні господарства, підприємства і держава (органи державного управління, державні установи). У межах домашнього господарства здійснюється відтворення людських ресурсів, самостійно приймаються рішення щодо споживання матеріальних і духовних благ, тому економічна свобода таких господарств конкретизується у свободі вибору споживачів. Переважна їх частина за капіталізму – наймані працівники.

В економічній системі розвинутих країн світу свобода економічного вибору поступово переростає розуміння свободи лише як пізнаної та усвідомленої необхідності у формі безальтернативного вибору. Оскільки існує значна кількість типів і форм власності, а отже, й управління власністю, розподілу ресурсів, витрат доходів тощо, то свобода економічного вибору реалізується у формі двох і більше альтернатив.

Двома основними типами економічних суб'єктів є виробники (товарів, послуг, духовних цінностей тощо) та споживачі. Економічна свобода виробника полягає у можливості вибору виду господарської діяльності та організаційних форм господарювання, структури й обсягів виробництва, умов реалізації, цін на продукцію та розподілу прибутку. Водночас така економічна свобода повинна органічно поєднуватися з економічною відповідальністю, тобто зобов'язанням виробника відповідати за якість вироблених товарів і наданих послуг, за дотримання чинного законодавства, за виконання договорів, за заподіяні збитки іншим суб'єктам економічної діяльності тощо.

В Україні економічна свобода найманих працівників обмежена. Економічна свобода держави означає можливість формувати свою економічну політику, втілювати її в життя, виконувати основні функції, продиктовані інтересами народу, а не окремих соціальних класів і груп. Таку політику певною мірою можуть здійснювати лише наймогутніші країни світу. Економічною основою свободи в сучасних умовах є оптимальне поєднання приватної, колективної та державної власності [1, с.252].

Нині без значної частки державної власності (на засоби виробництва, частку національного доходу тощо) не може бути реалізована економічна свобода держави, без якої неможливе існування самої економічної системи, а отже, й приватної власності.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2006. – 864 с.